

Tekst 2 Dag dialect

- 1p 11 Wat is het hoofdonderwerp van deze tekst?
A het onderzoek naar dorpsdialecten
B het ontstaan van nieuwe woorden
C het verdwijnen van streektalen
D het vormen van een eenheidstaal
- 1p 12 Deze tekst wordt onder andere ingeleid door het introduceren van een deskundige.
→ Op welke **drie** andere manieren wordt deze tekst ingeleid in de alinea's 1 en 2? Kruis de juiste antwoorden aan in de uitwerkbijlage.
- 1p 13 In alinea 1 vraagt de schrijver van de tekst zich af of iedereen over een paar decennia "hetzelfde Nederlands" spreekt.
→ Citeer de zin uit alinea 2 of alinea 3 waarin ongeveer hetzelfde staat.
- 1p 14 "Dat Nederlandse dialecten naar elkaar toegroeien, is niet nieuw."
(regels 35-36)
Wat is wél nieuw bij het naar elkaar toegroeien van Nederlandse dialecten?
A De standaardtaal wordt een mengelmoes.
B De taalveranderingen gaan sneller.
C Het Nederlands wordt door het Hollands beïnvloed.
D In Vlaanderen wordt geen Gooise 'r' gebruikt.
- 1p 15 Wat maakt Hinskens in alinea 5 duidelijk met het voorbeeld van zijn grootvaders?
A dat mensen vroeger vaker dialect spraken, omdat zij in de eigen omgeving bleven
B dat mensen vroeger vaker thuis bleven en daarom een dorpsdialect spraken
C dat mijnwerkers vroeger een eigen taal hadden die zij alleen onderling gebruikten
D dat mijnwerkers vroeger niet zo ver reisden, omdat zij alleen dialect spraken
- 2p 16 Welke **twee** manieren om taalverandering te onderzoeken beschrijft Hinskens in alinea 6? Noteer je antwoord in de uitwerkbijlage en gebruik in totaal maximaal 35 woorden.

- 1p 17 “Of ze laten in het onderzoek jonge vrouwen en oude mannen aan het woord.” (regels 91-93)
Waarom is juist het taalgebruik van jonge vrouwen interessant voor taalonderzoekers?
- A omdat de uitspraak van jonge vrouwen vaak correct en duidelijk is
 - B omdat jonge vrouwen invloed hebben op het taalgebruik van hun kinderen
 - C omdat jonge vrouwen meestal een algemene taal spreken
 - D omdat jonge vrouwen thuis in dialect spreken met hun kinderen
- 1p 18 Citeer de zin die de kern van alinea 8 weergeeft.
- 1p 19 Alinea 9 begint met zin: “Gelukkig doet ons taalgebruik meer dan alleen eenvormig worden.” (regels 137-138)
Welk verband is er tussen deze zin en het vervolg in alinea 9?
Het vervolg
- A bevat een opsomming bij deze zin.
 - B geeft een tegenstelling bij deze zin.
 - C noemt voorwaarden voor deze zin.
 - D vormt een toelichting op deze zin.
- 1p 20 Wat is het belangrijkste doel van deze tekst?
de lezer informeren over
- A conclusies uit Nederlands dialectenonderzoek
 - B de belangrijke rol van Hollandse dialecten
 - C het tijdloze van taalvernieuwing in Nederland
 - D veranderingen in Nederlandse dorps- en streektaalen
- 1p 21 Wat is de conclusie van deze tekst?
Streektaalen verdwijnen doordat er steeds meer Standaardnederlands gesproken wordt,
- A maar de ontwikkeling gaat de komende jaren minder snel.
 - B maar er zullen waarschijnlijk nieuwe dialecten ontstaan.
 - C maar regionale verschillen blijven voorlopig bestaan.
 - D maar sociale klassen zorgen ook weer voor taalvernieuwing.